

מחודדים

ת"ר ושננתם שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5).

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם וישמיעם ויציאם מצרה לרוחה ומאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלה ובזמן קריב ונאמר אמן:

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
גלב"ע נ"ו ניסן תשע"ז

גליון
373

פירות לצאת בו, ולרבן שמעון בן גמליאל אין לשני רק מה ששייר ראשון.
דף קל"ז - ע"ב

בבא בתרא דף קל"ז. יום שב"ק פר' לך לך ח' חשוון תשפ"ה

דף קל"ז - ע"א

אחים שקנו אתרוג בדמי ירושה ונטל אחד ויצא בו, אם אין האחים מקפידים זה על זה ויכול לאכלו בלי רשותם (כגון שיש הרבה אתרוגים, בירושה או שיש הרבה בעיר או שכבר יצאו ולא צריכים עוד) **יצא, ויש כאן דין 'לכם' שכולו שלו, ואם לאו לא יצא ביום הראשון שאין הכל שלו אלא מקצת,** (והמנהג שנהגו לברך כל הקהל באתרוג אחד ביום ראשון הוא משום שכל אחד דעתו מסכמת להקנות לחבירו במתנה לצאת בו, ובשאר ימים לא צריך לכם).

האומר אתרוג נתון לך במתנה על מנת שתחזיר נטלו ויצא בו, החזירו יצא, לא החזירו לא יצא, שהרי מתנה על מנת להחזיר שמו מתנה (ולא צריך תנאי כפול לעניין ממונות).

האומר שור נתון לך במתנה על מנת שתחזיר והקדיש והחזיר, הרי זה מוקדש שהרי החזיר והתקיים התנאי [וכן אם מת או נגנב או נאבד פטור מלשלם כשומר חינם, ואינו חייב רק על פשיעה]. ואם אמר לו על מנת שתחזיר לי והקדיש בטילה המתנה שכוונתו שיחזיר ויהא ראוי לו.

היה לאשה דקל בשדה רב ביבי בר אביי והקפיד עליה כל פעם שבאת לקוצרה ולכן הקנתה לרב ביבי לכל חייו, והלך והקנה לבנו הקטן, אמר רב הונא בריה דרב יהושע שאפילו רבן שמעון בן גמליאל מודה שלא הקנתה רק הפירות, ורוצה שיחזור אליה לאחר מיתתו.

בבא בתרא דף קל"ח. יום א' פר' וירא ט' חשוון תשפ"ה

דף קל"ח - ע"א

הכותב נכסיו לאחר ואמר אי אפשי בהם (כגון שהיו בהם עבדים ואמר אי אפשי בהם שצריך לוונם) **לא קנה, שלא מזכה לאדם בעל כרחו שחוב לו ושונא מתנות יחיה, ואם שתק בתחילה ולבסוף צווח קנה, שכיון שקיבל השטר בשתיקה נתרצה לזכות ולא מועיל להוציאה מרשותו רק בלשון הפקר.**

זיכה לו על ידי אחר ושתק בזכייה ובשעת מסירה צווח, לרבנן: קנה הואיל ששתק בהתחלה, וצווח שחזר בו, **לרבן שמעון בן גמליאל:** הוכיח סופו על תחילתו שלא רצה לקנות ולא צווח עד שהגיע לידו.

הכותב נכסי לך ואחריך לפלוני וירד ראשון ומכר, לרבי: אם מכר הגוף ואכל המעות, השני מוציא מיד הלקוחות, שהראשון אין לו רק קניין פירות וסובר שאינו כקניין הגוף, אבל הפירות יכול למכור. **לרבן שמעון בן גמליאל:** לכתחילה לא ימכור שהרי הנותן גילה דעתו שרוצה שישתייר לשני, אבל אם מכר אין לשני אלא מה ששייר ראשון ואם לא שייר אין לו כלום, לרבי יוחנן - משום שקניין פירות כקניין הגוף, לריש לקיש - משום שבלשון אחריך גילה שנתן לראשון גוף ופירות ומה ששייר יהא לשני, 'הלכה' כרבן שמעון בן גמליאל (ר' יוחנן). אבל מי שמשא עצה לראשון למכור הוא רשע ערום שמעשיו מועילים אבל לא עשה נחת רוח של מת שרצה שישתייר לשני.

מכר הראשון במתנת שכיב מרע או מהיום ולאחר מיתה, לכולי עלמא לא עשה כלום, שמתנת שכיב מרע לא קנה אלא לאחר גמר מיתה וסתם אדם אינו רוצה להוציא ממונו מכוחו עד שתגמר מיתתו (רבא ואבאי לאחר שחזר בו), וכבר קדמו אחריך שקנה עם גמר מיתה שמשעה שאין הראשון צריך לנכסים זיכהו הנותן לזה השני אחריו מיד.
האומר הרי זה גיטך אם מתי או זה גיטך מחולי זה והיינו לאחר גמר חולי זה, או זה גיטך לאחר מיתה, לא אמר כלום, שלא גמר לגרשה עד אחר גמר מיתה ואין גט לאחר מיתה.

כתב נכסי לך ואחריך לפלוני והיו בהם עבדים והוציאם הראשון לחירות, לרבן שמעון בן גמליאל מכור, ולא אומרים שיכול הנותן לומר שלעשות איסור לשחרר עבדו לא נתן לו. וכן אם עשאה תכריכים למת, אינו יכול לומר שלעשות איסור הנאה לא נתן לו.

האומר אתרוג זה נתון לך במתנה ואחריך לפלוני ונטלו ראשון ויצא בו, לרב נחמן בר רב חסדא: תלוי במחלוקת רבי ורשב"ג אם נחשב 'לכם' משום קנין פירות. **לרב נחמן בר יצחק:** לכולי עלמא יצא שאם לא לצאת בו למה נותן לו, שאין בו פירות אחרות ויש כאן דין 'לכם' שאין לשני בו עד שימות, ורק אם מכר או אכל, לרבי - צריך לשלם דמי אתרוג לשני שיש לו רק קנין

אלא חולקים בשווה ויתפרנס ויזון כל אחד מחלקו, אבל בגדול האחים שנושא ונותן בנכסים ולבש מלבושים נאים מה שעשה עשה שיש הנאה ליתומים, אבל באדם בטל שאין להם ריווח לא, ואין אומרים שנוח להם שלא יתנוול. **נישאו גדולים לאחר מיתת אביהם קודם חלוקה** ועשו צרכי חופה מתפוסת הבית ישאו גם הקטנים קודם חלוקה.

נישאו גדולים בחיי אביהם ואמרו קטנים לאחר מיתת אביהם הרי אנו נושאים עתה כדרך שנשאתם בחיי אבינו אין שומעים להם, רק מה שנתן להם אביהם נתן.

כשבנים יורשים ניזונות הבנות בתנאי כתובה, אבל כשבנות יורשות אין בנות קטנות ניזונות מהגדולות.

דף קל"ט - ע"ב

בעל בנכסי אשתו פעמים עשאו כיוורש ופעמים עשאו כלוקח, כפי שייטב לו, כדלהלן.

הבכורה (שהוא מתנה) **והיורש אשתו** אין חוזרים ביובל, שסובר ירושת הבעל דאורייתא ועשאו כיוורש שלא תחזור למשפחת אשתו.

האשה שמכרה נכסי מלוג בחיי בעלה ומתה, תיקנו באושא שהבעל מוציא מיד הלוקחות שעשאו כלוקח ראשון להוציא מהם, ולא חששו להפסד הלוקחות שהפסידו לעצמם במה שקנו מאשה שתחת בעלה.

לוותה הבת ואכלה ועמדה ונשאת, וכן אם נשאו גדולות והכניסו לבעליהם נכסי אביהם, נוטל בעל חוב מהבעל וכן הקטנות נוטלות ממנו מזונותיהם (ר' חייא) שמשום הפסד הבעל חוב עשאו לבעל כיוורש שגובים ממנו מלוה על פה ולא כלוקח מתקנת אושא.

מי שמת והניח אלמנה ובת, האלמנה ניזונת מנכסיו, נישאת הבת האלמנה ניזונת מנכסיו, וכן אם מתה הבת ניזונת מנכסיו (רב יהודה בן אחותו של ר' יוסי בר' חנינא) שמשום הפסד האלמנה עשאו לבעל הבת כיוורש.

הדרן עלך פרק יש נוחלין

פרק תשיעי - מי שמת

משנה. מי שמת והניח בנים ובנות, בזמן שנכסים מרובים הבנים יירשו והבנות יזונו. ומרובים, **לרב:** כדי שיזונו מהם אלו ואלו י"ב חדש. **לשמואל:** לרבן גמליאל בר רבי - כדי שיזונו אלו ואלו י"ב חודש ולחכמים - כדי שיזונו מהם אלו ואלו עד שיבגרו כמו שכתב בתנאי כתובה, וכן אמר ר' יוחנן. פחות מכאן הרי אלו מועטים, ולת"ק הבנות יזונו והשאר לבנים ואחר שהוציאו את השאר הבנות ניזונות והבנים ישאלו על הפתחים, ואמר אדמון בשביל שאני זכר וראוי אני לרשת הכל בנכסים מרובים ואין לנקיבה כי אם מזונות, הפסדתי בנכסים מועטים (כפירוש רבא דף ק"מ; ואבי פירש בשביל שאני ראוי לעסוק בתורה).

בבא בתרא דף ק"מ. יום ג' פר' וירא
י"א חשון תשפ"ה

לזכות והצלחת שלום יוסף חיים בן מרים לאה
וזוגתו רחל בת לאה

דף ק"מ - ע"א

אם היו נכסים מרובים בשעת מיתה ונתמעט, כבר

שכיב מרע שאמר תנו מאתים זוז לפלוני, ושלש מאות לפלוני, וארבע מאות לפלוני, (ולא שתק בינתיים) לא אומרים כל הקודם בשטר זוכה, לפיכך יצא שטר חוב גובה מכולם, מן המעט ימעיט ומן הרב ירבה. אבל אמר תנו מאתיים לפלוני ואחריו לפלוני ואחריו לפלוני אומרים כל הקודם בשטר זוכה וגובה מהאחרון, אין לו גובה משלפניו, אין לו גובה משלפני פניו.

שכיב מרע שאמר תנו מאתיים זוז לפלוני בכור כראוי לו, דורשים לישנא יתירא שהוסיף כראוי לו, ולוקח את בכורתו, ואם לא אמר כראוי לו או אמר בבכורתו, ידו על העליונה, אם מאתיים מרובים משל בכורה נוטל מאתיים ואם בכורה מרובה נוטל בכורה. וכן הדין לעניין כתובה כשכתב כן לאשתו, וכן לעניין בעל חוב כשכתב כן לבעל חוב, ובכל זה הטעם כרבי עקיבא שדורש לישנא יתירא.

דף קל"ח - ע"ב

המוכר בית וכתב לו עומקא ורומא לא קנה את הבור והדות שהם תשמיש בפני עצמם, **לרבי עקיבא:** צריך המוכר לקחת לו דרך לבור ולדות ששייר לעצמו שבסתמא מכר בעין יפה ולא שייר דרך, **לחכמים:** אינו צריך, ומודה רבי עקיבא כשאמר לו לישנא יתירא חוץ מאלו שאינו צריך לקחת לו דרך, שנתכווין להוסיף שיוור הדרך לבור, ורואים מזה שבכל לישנא יתירא בא להוסיף.

שכיב מרע שאמר מנה לי אצל פלוני, לרבי מאיר: אין כותבים אלא אם כן מכירים הלוח ויודעים שהוא אמת, ולא מן הדין אלא משום שחוששים שבית דין שיראו שטר זה יטעו שהוא שטר אמיתי ולא יצריכו ליוורשים להביא ראיה, ולפיכך כשהוא גובה אינו צריך ראיה שכבר חקרו העדים מתחילה. **לחכמים:** כותבים אף על פי שלא מכירים, ואין חוששים לבית דין טועה, ולפיכך כשגובה צריך להביא ראיה, ופסק רב דימי מנהרדעא שאין חוששים לבית דין טועה, שבית דין אחר ידקדקו אחרי העדים אם הכירו בדבר אם לאו.

אין חולצים רק אם מכירים שהוא יבמה של אשה זו **אין ממאנים** רק אם מכירים, שכיון שאין חליצה ומיאון אלא בשלשה, חוששים שבית דין שיבואו אחריהם יסמכו על בית דין ראשון שיפה הכירו כשחלצו, ולכן כותבים גט חליצה וגט מיאון הגם שאין מכירים שבוודאי בית דין הכירו בדבר.

בבא בתרא דף קל"ט. יום ב' פר' וירא
י' חשון תשפ"ה

דף קל"ט - ע"א

משנה. הכותב נכסיו לבנו שיהא לו גוף מחיים ופירות לאחר מיתה, תולש האב ומאכיל לכל מי שירצה ומה שהניח תלוש או מחובר הרי הוא של יורשים, ולכן גם במכר הבן הגוף לאחר אין לו ללוקח בפירות שמחוברים לקרקע, וכן אם כתב האב לאחר מהיום ולאחר מיתה אין לו לאחר בפירות המחוברים, שדעתו של אדם קרובה אצל בנו.

משנה. הניח בנים גדולים וקטנים או בנות גדולות וקטנות, הקטנים מעכבים על הגדולים מלהתפרנס לבוש וכסות, והגדולים מעכבים על הקטנים מליזון מהנכסים

זכו בהם יורשים והבנים יירשו חלקם שהגיעם בשעת מיתה והבנות ניזונות כאותה שעה.

אם היו נכסים מועטים והתרבו יש ליורשים חלק בהם. יתומים שקדמו ומכרו בנכסים מועטים שלא כדין מה שמכרו מכרו שיש להם תפיסת יד בנכסים.

איבעיא, א. במת והניח בנים ובנות ואלמנה, שצריכה מזונות, ואין נכסים אלא כדי מזון הבנים והבנות עד שיבגרו, אם כיון שיש לאלמנה מזונות ממעטת ונקרא נכסים מועטים ויזונו הבנות והאלמנה, והבנים ישאלו על הפתחים, או שכיון שאם תינשא אין לה מזונות אינה ממעטת ויזונו הבנים והבנות והאלמנה עמהם. **ב.** בבת אשתו שקיבל עליו לזונה חמש שנים, אם כיון שאפילו אם נישאת ניזונת ממעטת, או כיון שאם תמות אין לה אין ממעטת. **ג.** בעל חוב אם כיון שאפילו מת יש לו ממעט או כיון שמחוסר גוביינא יזונו בנים ובנות עד שעת טריפת החוב.

דף ק"מ - ע"ב

אלמנה ובת, ואין כאן אלא מזון אחת מהן, עשו אלמנה אצל הבת כבת אצל האחים, שאלמנה ניזונת והבת תשאל על הפתחים.

משנה. הניח בנים ובנות וטומטום (שאין ניכר בו זכרות ונקבות), בזמן שנכסים מרובים הזכרים דוחים אותו אצל נקבות, נכסים מועטים נקבות דוחות אותו אצל זכרים. **לאביי:** בנכסים מרובים שדוחים אותו אצל נקבות גם אצל נקבות אין לו, שהוא בריה בפני עצמו, **לרבא:** יש לו מזונות שספק זכר ספק נקבה הוא ויטול כפחות שבהם.

האומר אם תלד אשתי זכר יטול מנה, ילדה זכר נוטל מנה. **האומר אם תלד אשתי נקבה תיטול מאתיים,** ילדה נקבה נוטלת מאתיים.

האומר אם תלד זכר יטול מנה, ואם תלד נקיבה תיטול מאתיים, ילדה זכר נוטל מנה, ילדה נקיבה נוטלת מאתיים, ילדה תאומים לא נוטלת שלא אסיק אדעתיה.

ילדה טומטום אינו נוטל אפילו מנה, כרבן שמעון בן גמליאל שסובר שבריה בפני עצמו הוא. **האומר כל מה שתלד אשתי יטול,** גם טומטום נוטל, וכן אם אין שם יורש אלא הוא, יורש את הכל, משום ובן אין לו עיין עליו או מדין קרוב.

בבא בתרא דף קמ"א. יום ד' פר' וירא
"ג חשון תשפ"ה

דף קמ"א - ע"א

כל שאין מניח בן ליורשו הקב"ה מלא עליו שנאה שנאמר 'והעברתם את נחלתו לבתו' ואין העברה אלא עברה שנאמר 'יום עברה היום ההוא'.

במשנה מבואר שאדם נותן לבנו מנה ולבתו מאתיים, א. הגם שלעניין לירושה בן עדיף, לעניין הרווחה בת עדיפה לו שאין יכולה לחזר אחר מזונותיה כזכר, **ב.** לשמואל, בבת בכורה עסקינן, כרב חסדא שבת תחילה סימן יפה לבנים, או שתגדל אותם או שלא תשלוט בהם עין הרע. **ורב חסדא** אמר שבשבילו בנות עדיף, שלא

נתקיימו לו בנים אלא בנות, **ג.** המשנה כרבי יהודה שאמר שמצוה לזון את הבנים וקל וחומר לבנות כדי שלא יזלזלו לחזר על הפתחים, **ור'** מאיר אמר מצוה לזון את הבנות וקל וחומר לבנים שעוסקים בתורה.

'זה' ברך את אברהם בכל', לרבי מאיר: שלא היה לו בת, **לרבי יהודה:** שהיה לו בת ובכל שמה, שאפילו בת לא חיסר ה' לאברהם.

התנה בלידת תאומים שאם יצא הזכר תחילה יטול הזכר מאתיים והנקבה לא תיטול כלום וחזר וסירס התנאי שאם נקבה תצא תחלה תיטול מנה ואח"כ זכר מנה, ולא יודעים מי יצא ראשון, נוטל הזכר מנה ממה נפשך אפילו נולד אחרון, והמנה השני הוא ממון המוטל בספק וחולקים, ולכן נוטל הזכר ו' דינרי זהב (מנה וחצי) והנקיבה ב' דינרים (חצי מנה).

דף קמ"א - ע"ב

האומר המבשרני במה נפתח רחם אשתי אם יבשר זכר יטול מנה, ילדה זכר נוטל מנה. אמר אם יבשר נקבה מנה, ילדה נקבה נוטל מנה. אמר אם זכר יטול מנה אם נקבה יטול מנה, מה שנוטל יטול מנה. אמר אם יבשר זכר ונקבה ביחד יטול מנה, נולדו תאומים אין לו אלא מנה. וכל זה למעוטי נפל שלא יטול כלום.

המזכה לעובר לרב הונא לא קנה, והמשנה שהאומר אם ילדה אשתי זכר יטול מנה ילדה זכר נוטל מנה אינו יודע מי שנאה, [לא כרבי מאיר שקונה דבר שלא בא לעולם שהוא דבר שאינו בעולם, ולא כרבי יוסי שאמר שעובר פוסל עבדי אביו הכהן מלאכול בתרומה ואינו מאכיל לאמו, שירושה הבאה מאליה שאני, ולא כרבי יוחנן בן ברוקה שיכול לכתוב לבן בין הבנים, ששמא לא מיירי בעובר בין הבנים, ולא במבשרני שקשה סיפא שכתוב אם אין יורש אלא הוא יורש הכל, ולא כשילדה שכתוב בסיפא על מה שתלד אשתי ולא כל שילדה, ולא לכשתלד שסובר גם לכשתלד לא קנה].

בבא בתרא דף קמ"ב. יום ה' פר' וירא
"ג חשון תשפ"ה

דף קמ"ב - ע"א

המזכה לעובר, לרב הונא ורב נחמן: לא קנה, **לרב ששת:** בוודאי קנה. המזכה לעובר לכשילוד, **לרב נחמן:** קנה שהרי ישנו בעולם ראוי לקנות, **לרב הונא:** לא קנה שאינו נחשב כבא לעולם, **לרב ששת:** קנה.

גר שמת ובזבזו ישראל נכסיו ושמעו שיש לו בן או שהיתה אשתו מעוברת חייבים להחזיר. החזירו הכל ואח"כ שמעו שמת בנו או שהפילה אשתו, צריכים להחזיק שנית וחזקה ראשונה אינה כלום, ומבואר שהעובר גורם שצריך להחזיק שנית, **לרב ששת:** משום שהעובר יורש הוא וקונה. **לאביי:** ירושה הבאה מאליה ולא ע"י זכוי שאני. **לרבא:** גם באה מאליה אינו קונה, והתם משום שמעיקרא כשהחזיקו היה רפוי בידם שלא ידעו אם יש לו, ולכן צריכים לחזור ולהחזיק. ונפקא מינה כששמעו שמת העובר והחזיקו ובאותה שעה לא מת ואח"כ מת, לאביי - מה שהחזיקו באותה שעה אינה חזקה שהעובר היה קיים ועיכב, לרבא - כיון שסברו שמת החזיקו בוודאות ולא היה רפוי בידם.

תינוק בן יום אחד נוהל בנכסי האם שמתה להנחיל לאחים מן האב מכוחו אם ימות, אבל עובר לא, שבוודאי מת קודם שמתה אמו ואין הבן יורש אמו בקבר להנחיל לאחים מהאב, ומה שהיה מעשה שפירכס לאחר מיתת אמו הוא כזנב הלטאה המפרכסת אחר שחתכוה מן הלטאה בלי חיות, (פירוש רב ששת).

תינוק בן יום אחד ממעט בחלק בכורה כגון הניח י"ב מנים וראובן ושמעון, שבלי לוי היה נוטל ראובן שמונה ולוי ממעט שאין נוטל אלא שש, ואם ימות מחלקים ביניהם חלק לוי א' וחצי לכל אחד, אבל עובר אינו ממעט רק מחלק פשיטות שנוטל ראובן חלק בכורתו ארבע, והשמונה נחלק לג', שצריך 'וילדו לו', (פירוש מר בריה דרב יוסף משמיה דרבא בכרייתא).

בכור שנולד לאחר מיתת אביו (כגון שנולדו תאומים או מב' נשים) אינו נוטל פי שנים, שנאמר 'כיר' ואינו יכול להכיר. **המזכה לעובר, לרבי יצחק אמר רבי יוחנן:** סתם עובר לא קנה, אבל בנו הואיל ודעתו של אדם קרובה אצל בנו מזכה לו בלב שלם, וזהו הפירוש במשנה. **לשמואל:** קנה, 'הלכה' כרבי יוחנן.

אחד אמר לאשתו נכסי לבנים שיהיו לי ממך ושאל אותו בנו שמאשה אחרת מה יהא עמו ואמר לו שיקנה כאחד הבנים, הם ודאי לא קנו מדין מתנה זו שעדיין אינם בעולם, אבל בן זה, **לרבי אבין ורבי מיישא ורבי ירמיה:** נוטל מלבד חלקו בירושה חלק נוסף מצד המתנה, כגון שהם ג' אחין והוא, חולקים הנכסים לד' ונוטל חלק א' וחולקים הנשאר לד' ונוטל חלק א', **לרבי אבהו ורבי חנינא בר פפי ורבי יצחק נפחא:** אין נוטל חלק זה, והטעם פירש ר' אבין שהוא כמו שאמר קני כחמור כשם שחמור לא קנה כן הוא לא קנה, כך כשם שהבנים לא קנו כן הוא לא קנה. **'הלכה', לרבי ירמיה:** הלכה כמותם שזקנים יותר, **לרבי אבהו:** הלכה כמותם שמתבר טעמם.

בבא בתרא דף קמ"ג. יום ו' פר' וירא י"ד חשון תשפ"ה

אמר קני כחמור לא קנה כשם שחמור לא קנה. **אמר אתה וחמור תקנו נכסים, לרב נחמן:** קנה מחצה שלא איבד האיש חלקו בשביל החמור. **לרב המנונא:** לא אמר כלום שכיון שבקניין אחד שיתף שניהם לא קנה זה בלי זה וכיון שחמור לא קנה הוא אינו קונה. **לרב ששת:** קנה הכל, שאדם יודע שאין חמור קונה וגמר בדעתו שהוא יקנה הכל.

אין לך מר בקישות מפנימי שבו, לפיכך כשתורם מוסיף על החיצון שבו כביצה מקישות אחרת שחוששים שמא בקישות שתורם יש בו מר יותר מאחרים ואין כאן אחד מחמישים במתוק ונמצא תורם מן המר על המתוק. ואינו כאת וחמור לומר שכשם שלא חל על המר אין חל על המתוק, שתרומת רעה על היפה תרומתו תרומה שנאמר 'ולא תשא עליו חטא בהרימכם את חלבו ממנו' ואם אינו קדוש נשיאות חטא למה.

מעשה בחמש נשים ובהם שתי אחיות וליקט אחד כלכלה של תאנים שלהם ושל שביעית היה שהפקר הוא ואמר הרי כולכם מקודשות לי בכלכלה זאת וקבלה אחת מהם ע"י כולם, אמרו חכמים אין אחיות מקודשות ואחרות מקודשות, לרב ששת מוכח שאת וחמור כוונתו שמי שיכול לקנות יקנה וכן הכא, ורב אשי תירץ שאמר הראויה מכם לביאה תתקדש לי.

אמר לאשתו נכסי לך ולבנייך, לרב יוסף: קנתה מחצה ושאר הבנים מחצה, שנאמר בלחם הפנים 'והיתה לאהרן ולבניו' מחצה לאהרן מחצה לבניו, ומזה לומדים כשמזכיר יחיד אצל מרובים לעניין מתנה נוטל יחיד כנגד המרובים. **לאביי:** התם משום שאהרן בר חלוקה הוא אף בלי קרא ופירט רחמנא שיטול מחצה, אבל אשה אינה בת ירושה ודייה שתיטול כאחד מן הבנים, 'הלכה' כרב יוסף וכן עשו שמואל ור' יוחנן.

בי קיסר הטילו על אבולי ואיסטרוגי שהיו עשירים ושרים לעשות כתר מלכות, ואמר רבי שהכוונה לתת לאבולי חצי ואיסטרוגי חצי אע"ג שאבולי עשירים יותר, והיינו כרב יוסף, לאביי התם מעיקרא היה כתוב ליתן לאבולי הכל ואיסטרוגי סיעו בידם וידע המלך שמסייעים ולכן כשכתבו לשניהם כוונתם לאלו מחצה ולאלו מחצה.

האומר הרי עלי מנחה מאה עישרון להביא בשני כלים, מביא שישים בכלי אחד וארבעים בכלי אחד ואם הביא חמישים בכלי אחד וחמישים בכלי אחר יצא ולא לכתחילה, שאנן סהדי שרצה להביא לקרבן גדול בכלי אחד אלא שיודע שאי אפשר להביא בכלי אחד יותר משישים ולפיכך אמר שני כלים, אבל כמה שאפשר להביא בכלי אחד מביא.

השולח חתיכות מעיל לחלק לבני ביתו, מלבושים הראויין לבנים לבנים, ראויין לבנות לבנות, ואם יש לו כלה לכלתו שלח, אבל אם לא נשאו בנותיו אינו מניחם ונותן לכלתו, [השולח ואמר יתנו לבניו בנותיו בכלל ואם בשעת מיתה אין בנותיו בכלל].

אמר נכסי לבניי, והיה לו בן ובת, נתכווין לבנו שאדם קורא לבן יחיד בניי, שנאמר 'ובני דן חושים' ודחה רבא שיש לפרש שגדלים כחוששים של קנה, **לרבא:** שנאמר 'ובני פלוא אליאב', **לרב יוסף:** 'ובני איתן עזריה'.

אמר נכסי לבניי והיה לו בן ובן בנו, לרב חביבא: אדם קורא לבן בנו בנו, **למר בר רב אשי:** אינו קורא לבן בנו בנו, וקרא לבנו לשון רבים, ותניא כוותיה שהמודר הנאה מבנים מותר בבני בנים.

משנה. הניח בנים גדולים וקטנים השביחו גדולים את הנכסים השביחו לאמצע, ואמר רב חביבא בריה דרב יוסף בר רבא משמיה דרבא שהיינו כשהשביחו וטרחו מנכסי אביהם אבל אם הוציאו מעצמם השביחו לעצמם, אבל בור וכיסויו שמשכירים להשקות שדות ממימיו כיון שאפילו קטנים יכולים לשומרו השכר לאמצע.

אם אמרו לפני בית דין ראו מה שהניח לנו אבא הרי אנו עושים ואוכלים והתעצלו בית דין לחלוק, השביחו לעצמם.